

ବିପିଏଲ ପରିବାରମାନଙ୍କୁ ଗୋପାଳନ ଲାଗି ମିଳିବ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନକାରୀଙ୍କୁ ବଜାର ସହ ଯୋଡ଼ିବା ପାଇଁ ହେବ ବ୍ୟବସ୍ଥା - କେନ୍ଦ୍ର କୃଷି ମନ୍ତ୍ରୀ

Posted On: 13 JAN 2017 4:30PM by PIB Bhubaneswar

ଭାରତ ବିଶ୍ୱର ପ୍ରଥମ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦକ ରାଷ୍ଟ୍ର ଭାବେ ପରିଚିତ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଗ୍ରାମୀଣ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକରେ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନର ମାଧ୍ୟମ ହୋଇପାରିଛି । କୃଷକମାନେ ନିଜ ଆମଦାନୀ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଜମିବାଡ଼ି କାର୍ଯ୍ୟ ସହ ଏହାକୁ ଆପଣେଇ ନେଇଛନ୍ତି ବୋଲି କେନ୍ଦ୍ର କୃଷି ଏବଂ କୃଷକ କଲ୍ୟାଣ ମନ୍ତ୍ରୀ, ଶ୍ରୀ ରାଧା ମୋହନ ସିଂହ କହିଥିଲେ । କୃଷି ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ସଂସଦୀୟ ପରାମର୍ଶଦାତା ସମିତିର ଆନ୍ତଃ-ଅଧିବେଶନ ବୈଠକରେ ଶ୍ରୀ ସିଂହ ଏହା କହିଥିଲେ । ଏହି ବୈଠକରେ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଦୁଗ୍ଧ ବିକାଶ ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟତ୍ତ ଉପରେ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା । ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଦେଶର ପାଖାପାଖି 70 ନିୟୁତ ଗ୍ରାମୀଣ ପରିବାର ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୋଜିତ ଅଛନ୍ତି । ଛୋଟ ଏବଂ ନାମମାତ୍ର କୃଷକ ତଥା ଭୂମିହୀନ ଶ୍ରମିକ, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ପ୍ରତିଦିନ ପାଖାପାଖି ଏକ ରୁ ତିନି ଲିଟର ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ କରୁଛନ୍ତି । ଭାରତର 78 ପ୍ରତିଶତ କୃଷକ, ଛୋଟ ତଥା ନାମମାତ୍ର ଯାହାଙ୍କ ପାଖରେ ପାଖାପାଖି 75 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରଜାତିର ପଶୁଧନ ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କେବଳ 40 ପ୍ରତିଶତ ଜମିରେ ଫାର୍ମ ରହିଛି । ଦୁଗ୍ଧ, ଗ୍ରାମୀଣ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ତ ଆୟର ପାଖାପାଖି ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ତଥା ଭୂମିହୀନ ଲୋକମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ସେମାନଙ୍କ ସମୁଦାୟ ଆୟର ଅଧା ଯୋଗଦାନ ରହିଛି ।

ଶ୍ରୀ ସିଂହ କହିଥିଲେ ଯେ ଭାରତ 1998 ରୁ ବିଶ୍ୱର ପ୍ରଥମ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦକ ରାଷ୍ଟ୍ର ଭାବେ ପରିଚିତ । ଏଠାରେ ବିଶ୍ୱର ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ 18.4 ପ୍ରତିଶତ ଗୋସମ୍ପଦ ଅଛନ୍ତି । ଭାରତରେ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ 1970 ରେ ପାଖାପାଖି 22 ନିୟୁତ ଟନରୁ ବୃଦ୍ଧି ଘଟି 2015-16ରେ 156 ନିୟୁତ ଟନ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ବିଗତ 46 ବର୍ଷରେ 700 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ଦର୍ଶାଉଛି । ଏହା ଫଳରେ ବିଶ୍ୱରେ ମୁଣ୍ଡପିଛା ଦୁଗ୍ଧ ବ୍ୟବହାର ଦୈନିକ 299 ଗ୍ରାମ ଥିବାବେଳେ ଭାରତରେ ତାହା ମୁଣ୍ଡପିଛା 337 ଗ୍ରାମ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇପାରୁଛି ।

କେନ୍ଦ୍ର କୃଷି ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଥିଲେ ଯେ ବିଗତ ଦୁଇ ବର୍ଷ 2014-16 ମଧ୍ୟରେ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନରେ 6.28 ପ୍ରତିଶତ ବିକାଶ ହୋଇଛି, ଯାହା ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା 4 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ଦର୍ଶାଉଛି । ଦେଶରେ ଉତ୍ପାଦିତ 54 ପ୍ରତିଶତ ଦୁଗ୍ଧରୁ ପାଖାପାଖି 38 ପ୍ରତିଶତ ସଂଗଠିତ କ୍ଷେତ୍ର ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି ଯେଉଁଥିରେ ସହଭାଗୀତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ତଥା ଘରୋଇ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ ସମାନ ଭାବେ ଭାଗିଦାର । ଶ୍ରୀ ସିଂହ କହିଥିଲେ ଯେ ଦୁଗ୍ଧ ବ୍ୟବସାୟରେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ପାଖାପାଖି 70 ପ୍ରତିଶତ ଭାଗିଦାରୀ ରହିଛି ।

ଶ୍ରୀ ରାଧାମୋହନ ସିଂହ କହିଥିଲେ ଯେ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବାକୁ ଦୁଗ୍ଧ ସଂଗ୍ରହ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂସ୍କାର ଆଣିବା ଏବଂ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ନିଜ ଉତ୍ପାଦ ବିକ୍ରୀ ପାଇଁ ଲାଭଦାୟକ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉ । ଏହା ସେତେବେଳେ ସମ୍ଭବ ହେବ ଯେତେବେଳେ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ବଜାର ସହିତ ସଂଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରଭାବୀ ପଦ୍ଧତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । କେନ୍ଦ୍ର କୃଷି ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଥିଲେ ଯେ ବିପିଏଲ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ, ଲଘୁ ଏବଂ ନାମମାତ୍ର କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଦେଶୀ ପ୍ରଜାତିର ଗୋପାଳନ ଲାଗି ଉତ୍ସାହିତ କରାଯିବ ।

ଶ୍ରୀ ସିଂହ କହିଥିଲେ ଯେ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଗୋ-ପ୍ରଜନନ ଏବଂ ଦୁଗ୍ଧ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଏନପିବିବିଡିଡି) କୁ 2014-15ରେ ଚାରିଟି ଯୋଜନାର ମିଶ୍ରଣରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନରେ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ଏବଂ ବୈଜ୍ଞାନିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ଏହା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଯୋଜନାର ଦୁଇଟି ପ୍ରମୁଖ ଦିଗ - ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଗୋ-ପ୍ରଜନନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଦୁଗ୍ଧ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଏନପିବିଡିଡି) । ଏନପିବିବି କୃତ୍ରିମ ଗର୍ଭାଧାନ ନେଟୱାର୍କର କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ପରିସର ବୃଦ୍ଧି କରିବା, ପ୍ରଜନନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଶୀ ଗୋ-ପ୍ରଜାତିର ବିକାଶ ଏବଂ ସଂରକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକର ତଦାରଖ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେଇଥାଏ । ଏନପିବିଡି ଉତ୍ପାଦନ, କ୍ରୟ ପ୍ରସଂସ୍କରଣ ଏବଂ ଦୁଗ୍ଧ ବିପଣନ ପାଇଁ ଦୁଗ୍ଧ ସଂଘ ଗଠନ ଏବଂ ସୁଦୃଢୀକରଣ, ଦୁଗ୍ଧ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ତଥା ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ବ୍ୟାପକ କରିବା ଉପରେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ବ ପ୍ରଦାନ କରୁଛି ।

(Release ID: 1480572) Visitor Counter : 4

